

SLOVENE

Štev. 233.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.

Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
(vhod čez dvorile nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v sredo, 12. oktobra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
Vprejema naročila, inserate in reklamacije. —
Izpolnjevanje računov enostopna pletivstva (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsna
36 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona šte. 188.

„Od laži živite!“

»Slov. Narod« se je na vso moč potrudil, da bi pred javnostjo naslikal dogodka v deželni zbornici drugačne, nego so bili v resnici. Njegovo poročilo je popolnoma pokvarjeno. Važne razprave je kar izpustil, a ve poročati o celih kopah pasov in žaljenj, ki jih nihče izgovoril ni.

Dvojno dejstvo, da je bil dr. Susteršič dvakrat napaden s takim žaljenjem, da nanje ni mogel molčati, in sicer enkrat od dr. Tavčarja, drugi od grota Barbota — to dvojno dejstvo je »Narod« popolnoma zakril in se laže na tak način, da se nam zdi o njem res opravičen dr. Susteršičev izraz, da ti ljudje »od laži živijo«.

Največja predrznost je pa, da se upa »Narod« trditi, da je njegovo poročilo resnično, naše pa ne. Mi se ne bomo pričkali z ljudmi, ki od laži živijo. Da dobi slovenska javnost popolno sliko onega prizora med dr. Susteršičem in dr. Tavčarjem, priobčujemo tu poročilo iz stenografičnega zapisnika.

Ko je dr. Susteršič odgovarjal predgovornikom, je po stenografičnem zapisniku govoril doslovno tako:

Pečati se imam predvsem z govori ti stih gospodov, kateri so v zadnji seji nastopili zoper moj predlog. Prvi je bil gosp. posl. dr. Tavčar. Gospoda moja, stvarno polemizirati z gosp. dr. Tavčarjem je sploh nemogoče (Posl. dr. Tavčar: »Z Vam pa, k z »osli« okoli mefete!«), kajti kako naj polemiziram z njim, ko je svoje glasovanje v zadnji seji utemeljeval nekako tako-le: Priznavam, da ima dr. Susteršič prav, priznavam, da c. kr. korespondenčni urad dela deželi krivico, priznavam vse, — ali glasujem vendarle zoper nujnost in sicer zaradi tega, ker prikazni dr. Susteršiča, dr. Schweitzerja in pa Sukljeta (Veselo na levi. Dr. Tavčar: »To je stvarno!«) motijo moje nežno spanje in neugodno vplivajo na moje občutne živce, ki so vajeni le na finejšega stika z ekscelencami, kakor baron Hein, ba-

ron Schwegel e tutti quanti. (Zivahna veselost na levi in na galeriji. Posl. dr. Tavčar: »Zelo duhovito!«) To je bila nekako duhovita misel Vašega zadnjega govora in torej ni substrata za stvarno polemiko. To pa ne izključuje, da zavračam dejanske neresnice, katerih se je poslužil gosp. dr. Tavčar v obrambo svojega — recimo — čudnega nastopa v tej zadevi v ta namen, da se nekako opraviči pred slovensko javnostjo, osobito pa nasproti svojim lastnim somišljenikom. Naj se me nikari napačno ne razume. Meni je popolnoma vseeno, kako gosp. dr. Tavčar svoje postopanje opraviči napram svojim somišljenikom, — to je njegova stvar in stvar njegove stranke, katera mene, katera nas tukaj čisto nič ne briga; ali zoper to moram protestirati, da se rabi orožje debele, premišljene neresnice v ta namen, da bi zagovarjal postopanje, katero obsoja danes cela slovenska javnost. (Poslanec Jaklič in dr. Schweitzer: »Res je!«)

Gospoda, že v zadnji seji je g. dr. Tavčar operiral z debelo neresnico, ker je trdil, da je poslanec Pogačnik izrazil se po Malitschevi aferi, da je ta afera silno všeč katoliško-narodni stranki in da je vesela, da more to afero izrabiti proti — mislim, da je rekel — proti ekscelenci baronu Hainu (Poslanec dr. Tavčar: »Ne, proti nam!«) ali pa proti vam. (Poslanec dr. Tavčar: »To je resnica!«). Prosim, g. dr. Tavčar še danes trdi, da je resnica. Vzamem na znanje, kakor me tudi navdaje to prepričanje, da bo še dolgo trajalo, dokler se bo g. dr. Tavčar navadil govoriti resnico. (Poslanec dr. Tavčar: »Kaj takega me ne žali od takega lažnjivca, kakor ste Vi!«). Prosim g. deželni glavar, — »lažnjivec« — to je neparlamentaren izraz! (Velik hrup v celi zbornici. — Deželni glavar zveni). Ravno s tisto pravico Vam jaz lahko rečem, da ste lažnjivec. (Poslanec dr. Tavčar: »Ali mislite, da si bom jaz pustil od Vas neresnico očitati?«) To bom jaz dokazal, da se mora reči, če je kdo lažnjivec, ste Vi! (Velikanski hrup v celi zbornici in na galerijah. Klici na galerijah: »Živio dr. Susteršič!«, »Živio dr. Tavčar!« — Klici v središču: »Lažnjivec!« »Hinavec!« »Lažnjivec!«) — Poslanec dr. Susteršič: »On bo meni očitil, da sem lažnjivec, on, ki od

laži živi!« — Poslanec dr. Tavčar: »Vi živite od laži in hinavščine!« — Deželni glavar neprestano zveni. — Poslanec dr. Susteršič zapusti sedež in hiti pred dr. Tavčarja, tolče ob mizo in meče papir proti dr. Tavčarju s klici: »Lažnjivec! Sram Vas bodi!«

Vi ste najnesramnejši lažnik! To bom dokazal! Sram vas bodi! Tak človek bo meni očitil, da od laži živi. — Poslanec dr. Tavčar: »Zverina.« — Poslanec Hribar: »Prosim, dajte vendar mir, takega prizora vendar ni mogoče prenašati!«

Deželni glavar:

Prekinem sejo! (Zapusti sedež ter se poda med poslance miriti.)

Deželni glavar:

(Po daljšem prestanku, med katerim se je hrup nadaljeval):

Po takem prizoru . . . Prosim! Prosim za mir! Ja, prosim za mir! (Zvoni.) Ja, prosim, mir! (Poslanec dr. Tavčar: »Pojmo ven!« Poslanec dr. Susteršič: »Ven pojte, ja, ven pojte! Izdajice!« Klici na levi: »Ven, izdajice!« Klici na galerijah: »Živio dr. Susteršič!« »Živio dr. Tavčar!«)

Deželni glavar:

Ker pri takem postopanju ni mogoče nadalje zborovati, sklepam sejo.

* * *

Tako stenografični zapisnik, gotovo najbolj nepristranska priča.

K temu bi opomnili le, da so bili klici »Živio dr. Tavčar«, ki jih zapisnik omenja, jako klaverni v primeri z gromovitim odobravanjem dr. Susteršiču.

Bistveno smo mi poročali popolnoma isto. Seveda so padali medklici na galerijah, ki jih v stenograf. zapisniku ne more biti. A govor poslancev je tu dosloven.

Iz te objave je pa tudi jasno, da je »Narodovo« poročilo popolnoma zlagano. Naj le »Narodovi« bralci primerjajo stenografični zapisnik s poročilom svojega lista, pa bodo morali ogorčeni vzkliti: Da, so res ljudje med nami, ki od laži živijo!

Rusko-japonska vojska.

Rusko prodiranje.

Berolin, 11. okt. »Berl. Tageblatt« poroča iz Peterburga: Rusi so pričeli prodirati v široki fronti. Pred glavnimi četami gredo kozaske divizije Samsonove, Rennenkampfove in Miščenkove. Japonci se povsod umikajo ter se nekoliko upirajo le na nekaterih mestih. Kakor se govori, je začel general Kuropatkin prodirati na izrecno povelje carjevo. Vojni minister Saharov, Aleksejev in načelnik generalnega štaba Zilinski so bili s carjevim sklepom zadovoljni. Aleksejev in Zilinski sta odšla k fronti.

Berolin, 11. oktobra. »Berliner Tageblatt« poroča iz Peterburga: Rusi so zavzeli Banjapuco, ki je močno utrjena, dne 9. t. m. po hudem topničarskem ognju, po kratkem boju. Posameznosti še niso znane. Na levem krilu je potisnil general Miščenko Japonce do Jantaja nazaj. Železniška proga je do postaje Sahe popravljena.

Mukden, 11. oktobra. Severna japonska fronta se razteza zahodno od Bensikva do jantajskih rovov ter tvori lok, ki se v severni smeri vleče proti Hualinu.

Kolin, 11. oktobra. »Kölnische Ztg.« priobčuje sledečo brzojavko iz Peterburga: Iz Mukdena se poroča: Dne 3. oktobra je prešla mandžurijska armada v ofenzivo. Pri službi božji je sklenil najvišji vojaški duhovnik svoj govor na Kuropatkina z besedami: »S ščitom ali na ščit! Jaz ti pa pravim: S križem in z imenom Kristovim!« Četam so prebrali nato Kuropatkinovo vojno povelje. — Dne 6. oktobra je došel v Mukden namestnik Aleksejev, da spremlja Kuropatkina, ki je še isti dan odšel k četam. Vreme je jasno in mrzlo; vleče močan veter.

Berolin, 11. oktobra. »Tageblatt« poroča iz Peterburga: Rusi so danes pričeli prodirati na črti Simintun Mukden Fuzan-Vupon v široki fronti. Šesti sibirski voj so pritegnili k fronti. Prvih spopadov je pričakovati jutri.

LISTEK.

Melodija narečij.

Pa me je zopet zaneslo v poljansko dolino. Zatopljen v misli, sam ne vem, kakšne, sem korakal od Skofje Loke dalje ob Poljanski navgor. Tisto popoldne mi poljansko narečje še mari ni bilo. Niti od daleč nisem mislil na govorico Poljancev, ki pojó govoré in govoré pojóš.

Dospem v vas, ležečo sredi poljanske doline. Stopim v krčmo. Gospodinja je ravno obračunala z nekim gostom. Kaj sta vse govorila, ne vem; razločno sem čul samo, ko je krčmarica vprašala:

„As jè-mu an kroh?“¹⁾

Mislite, da sem se zasmel, ko sem to slišal? Nikakor. Le zamislil sem se v vprašanje o narečjih in njih postanku.

Kdor bi se nenavadnim narečjem posmehoval in je zaničeval, bi pokazal, da je velik nevednež. Vsako narečje je spoštova-

nja vredna narodna last. Zato bi ne bilo napačno, ako bi n. pr. »Slovenska Matica« izdala knjigo, ki bi obsegala obširen in podroben opis slovenskih narečij. Zlasti naj bi se zategujoča in pojoča narečja označila z notami, tako: poljansko, idrijsko, vipavsko, tolminsko, loško, ribniško narečje itd. Kako zanimive podrobnosti bi prišle na dan! Takšna knjiga bi bila splošno kulturnega pomena. Kajti ako gledamo le na naš in izgovarjanja, vidimo, da imajo drugi narodi popolnoma ista narečja, kakor mi.

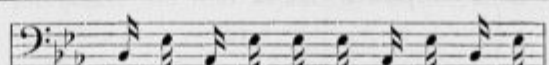
Nikar se torej ne čudi tolminskemu pastirju, ako n. pr. pravi, da ima:

Ko-zâ tri-nâjst, ov-câ tri-nâjst.

So kraji na Tirolskem, kjer ljudstvo govori v isti melodiji. In če poslušas takega Tirolca od daleč, se ti zdi, da čuješ pristnega Tolminca.

Prav tako nikakor ni samo kranjska posebnost, da po nekaterih delih našega Posavja zavijajo v samih kvartah in kvintah, katerih vrhni ton je vedno isti. N. pr.:

Kodrov Ja-nez je biv boven včerej.

Nikar ne misli, da samo Posavci tako govoré

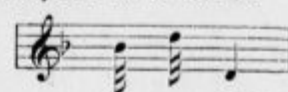
Pojdi na Moravsko ter poslušaj, kako govori ljudstvo, ki biva po krasni Moravi, tem slovenskem vrtu. V marsikaki ljubki, s sadnim drevjem zastiti vasiči boš ondi čul govoriti češčino z istim »napevom«, kakor se govori slovenščina na gorenjskem Posavju.

Pa kaj govorim o Moravi! Celo v daljnem Tunisu čuješ mnogokaterega divjega Arabca govoriti kabilščino (t. j. algerijsko arabščino) v tonih, v kojih govori naš Posavec!! Tout comme chez nous.

Vzemimo poljansko narečje. Kako enako mu je glede na izgovor narečje nekdanjega kraljestva obeh Sicilij! Ko sem nekoč šel iz Neapolja proti Posilippu, me je privedla pot v gost, hladen gaj, ležeč ob bregu temnomodrega nemirnega morja. Nad menoj čisto, temnomodro južno nebo, krog mene najlepše cvetje v sočnatem, temnem zelenju, čegar barva ima znatno modro primes, da tem lepše soglaša s nebom in morjem; na-

ravnost pred menoj, onstran puzuolskega zaliva, Vezuv in sosedne gore, vse zavite v mrč — kaj čuda, da me je nenavaden prizor očaral! Obsedel sem na klopici v gaju med zelenjem in pisanim cvetjem ter opazoval okolico, boj valov ob obali ter ljudstvo, ki je veselo šetalo v hladni senci pinij, cipres in pomarančnega drevja.

Imel sem tu lepo priliko, poslušati neapolitanski jezik. Naj podam o njega izreki dva kratka zgleda, ki sem ju čul iz ust starišev, zabavajočih se z otroki:

Va-ne kâ!²⁾

Ko je otrok hotel raztrgati ovratnico svojega očeta, mu je ta dejal:

Mi co-stâ cin-que lîr.

Zopet skoraj isti intervali, kot v naši poljanščini! Nekaj razlike pa je. Dozdeva se mi, da bi se glavni razloček med neapolitanskim in poljanskim izgovarjanjem najlože

²⁾ Pojdi sem!

¹⁾ Stavkov naglas je na besedici an.

Tokio, 11. oktobra. Kakor se govori, so Rusi prekorali Hunho ter srdito napadli japonske pozicije. Močne japonske čete korakajo proti severu. Pričakovati je splošnega spopada danes ali jutri.

Pariz, 11. oktobra. Iz Peterburga poročajo: Vest, da bi bili Rusi sasedli Jantaj, je neresnična. — O gibanju japonske armade se sodi jako različno. Eni upajo, da je poslal Ojama velik del svojih čet proti jugu na pomoč četam pred Port Arturjem; drugi se pa boje, da bi general Kuroki na vzhodu in general Fushima na zahodu obšla rusko armado, jo napadla severno od Mukdena ter jo odresala od njene operacijske baze. Tako se da tolmačiti mirovanje japonske armade na jugu. Japonske čete naj se ogibljejo boja in valed tega so Rusom tudi brez boja prepustile močno utrjeno Banjapuco.

Peterburg, 11. oktobra. Japonci so silno utrdili Banjapuco. Samo en vrh, s katerega je bilo mogoče obvladati mesto, ni bil zavarovan. Tega so se Rusi polastili in Japonci so morali po kratkem boju zapustiti Banjapuco.

Japonci o ruskem prodiranju.

London, 11. oktobra. Odličen japonski uradnik se je izrazil o novem položaju na bojišču v Mandžuriji, da bi japonska armada rusko ofenzivo le pozdravljala. Načrt Japonske je, Ruse pregnati iz Mandžurije. Sedaj je upanje, da se to pri Mukdenu definitivno odloči. Da se zasledovani (?) Rusi obračajo in kažejo zobe, je to Japoncem jako ljubo. Harbin je bil od japonske operacijske baze predaleč oddaljen; ako pristanešče zamrzne, mora Daljni postati dovozna luka. Odtam je ozkotirna železnica, torej za Japonce pripravna. Oskrbovanje pred Mukdenom je lahko, akoravno Rusi prodirajo proti Japoncem ter jih hočejo obkoliti. Port Artur rešiti smatra za nemogoče.

Ruska mandžurijska armada

obstoji iz 10 vojnih korov. Prvi sibirski voj pod poveljstvom generala Stackelberga šteje 30.000 mož; drugi sibirski voj pod poveljstvom generala Sasulidža šteje 34.000 mož; general Ivanov poveljuje tretjemu sibirskemu voju, ki šteje 28.000 mož; gen. Sarubajev je poveljnik četrtega sibirskega voja, ki ima 38.000 mož; peti sibirski voj pod vodstvom generala Dembrovskega šteje 38.000 mož; šesti sibirski voj, ki ga vodi gen. Sobolev, je močan istotako 38.000 mož; prvi evropski voj pod generalom bar. Megendorffom šteje 40.000 mož; ravnotako štejeta osmi in deseti voj, ki jima poveljujeta gen. Mylov in Slučevski, po 40.000 mož; sedemnajsti voj pod generalom B.lderlingom šteje pa 42.000 mož. Skupno ima torej Kuropatkin čez 300.000 mož. Sicer pa železnica pripelje vsak teden po 3000 mož na bojišče. Ni torej čudno, da se smatra Kuropatkin dovolj močnega za ofenzivo.

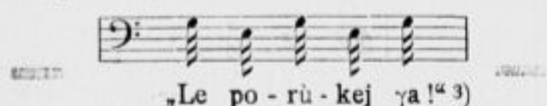
Američani o ruskem prodiranju.

London, 10. oktobra. Ameriška vojaška kritika sodi jako različno o Kuropatkinovi proklamaciji. Eni pravijo, da je ne mogoče, da bi bil Kuropatkin od ljaojanske bitke dobil toliko pomoči, da bi sedaj imel premoč nad Japonci. Morda je Kuropatkin nova proklamacija le pesek v oči. Drugi pa so mnenja, da je Kuropatkin prišel z ofenzivo pod pritiskom carjevega povelja. — V Londonu jih pa ruska ofenziva kaj skrbi. Japonsko poslanstvo v Washingtonu se ne boji za japonsko zmago. V mnogih krogih

izrazil tako-le: Kadar pride na vrsto terca, tedaj neapolitansčina rabi raji veliko terco, poljanščina pa malo. Neapolitanska izreka bi bila torej podobna duru, in poljanška mollu. A so razen tega še nekatere druge majhne razlike.

Kaj pa naše urno, gladko, ljubko idrijsko narečje? Ali mu je najti para pod solncem? — O tudi, tudi. Vendar čujmo prej, kako se glasi melodija, v kateri izražajo Idrijsčani drug drugemu svoje misli:

Pozorišče kmečka hiša v Idriji. Zgodaj jutraj je, ko odhaja družina delat. Hlapec še spi. Gospodar torej zaukaže sinu:

„Le po - ru - kej ya!“³⁾

Hlapec se zbudi in nevoljen vzklikne:

„Baj - hen mi že le!“

Morda se smeješ tem malim tercām? Nič ne dé. Bodi prepričan, da je idrijsko narečje ravno tako pravilno, kakor tisto, v ka-

so mnenja, da se Japonci umaknejo celo iz Ljaojana ter potem pošakajo Ruse za permanentnimi utrditvami. Strokovnjaška kritika se pa ne pridružuje temu mnenju, ker morajo imeti Japonci v Ljaojanu velikanse za loge živil. Vkljub bojev, ki se še vrše med predstražami, ni še pričakovati odločilne bitke pred 8 do 14 dnevi.

Baltiško brodogrje.

Baltiško brodogrje, obstoječe iz osmih bojnih ladij, 11 velikih in malih križaric in velikim številom torpedovk raznih vrst, dalje bolniških ladij, ladij za rekonvalescenjo in ladij za dovažanje poročil bo menda res odplulo na bojišče mimo rti dobre nade. Spremljalo bo brodogrje 60 do 80 ladij s premo- gom, deloma bo brodogrje na gotovih točkah čakalo. Do Skagena bo brodogrje plulo s premo- gom, katerega si bo naložilo v doma- čih lukah, v Sageno se brodogrje pri- druži hamburški parnik „Roland“, ostali transportni parniki bodo čakali brodogrja ob afrikanem obrežju, v Indijskem oceanu in onstran Sunda ceste. Vožnja bo trajala 80 dni, tako da bo brodogrje, ako se vožnja srečno izvrši, došlo na bojišče sredi de- cembra. Vožnja tega brodogrja s vsemi po- možnimi ladjami je ena največjih morna- riških ekspedicij, katere pozna zgodovina.

Brodogrje bo odplulo, kakor poročajo današnja poročila, iz Libane prihodnji petek. Reval, 11. okt. Car in carica sta od- potovala nazaj v Peterburg. Pri ogledovanju baltiškega brodogrja je car nagovoril moštvo, katero je pozival, naj mašuje izgubo ruskih ladij in premaga predrznega sovražnika, ki je motil mir Rusije.

Obhajalska železnica

Dne 23. sept. so odprli zadnjo črto ob- hajalske železnice in sicer 85 km. dolgo progo med postajo Bajkal na zahodnem bregu ter Kultukom.

To je jako važno, ker ne bo treba rabiti več ledolomcev za prevažanje vlakov čez je- zero, kar je bilo jako zamudno. — Sedaj za- simeko vojsko bo železnica delovala hitreje in točneje.

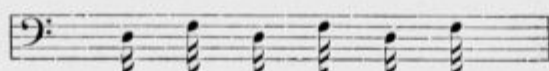
Za leta 1895. so nameravali zvezati vzhodnosibirsko in transbajkalsko železnico. In l. 1901. je bil potrjen načrt, po katerem se je izvršilo sedaj to delo. — Največje te- žave so bile od Bajkala do Kultuka. Naprej do postaje Missovaja ni bilo posebnih težav. Tu, na postaji Missovaja se konča obhajal- ska železnica, ki je skupno dolga 260 km. — Vseh predorov je 12, ki so skupno dolgi 6 km. Najdaljši predor je dolg 800 m. Vsi ti tuneli so, razen enega, med postajama Bajkal in Kultuk. Med Kultukom in Misso- vajo je le en tunel, dolg 80 m.

Stroški za celo železnico so bili prora- čunjeni na 120 milijonov kron, ali približno 500.000 K na 1 km. Sveda so ta proračun gotovo prekorajili, ker so sadili na težave, na katere poprej niso mislili.

Boj za Port Artur.

London, 11. oktobra. Reuterjev urad poroča iz Čifua: Od ruske strani po- ročajo, da od zadnjega naskoka ni bilo huj- ših bojev pred Port Arturjem. Japonci se- daj vsak dan bombardirajo mesto tri do štiri ure. List „Novi Kraj“ zopet izhaja. Vedni neuspehi pred Port Arturjem so grozno učinkovali na japonske vojske, ka- terim vedno bolj upada pogum. — Potrjuje se vest, da so postavili Japonci pri Taku- šanu svoje največje topove, ki neso celo v pristanišče ter zadevajo ladje. — „Morning Post“ poroča, da je prodrl japonsko blokado

terem te je ušla govoriti tvoja mati. Osam- ljena idrijska govorica tudi ni. Način izgo- varjanja, ki se čuje v Idriji, sem slišal iz ust — Beduinov v sinajski puščavi. Ne da bi se po celem sinajskem polotoku tako govorilo. A nekaj beduinskih rodov je, ki izrekajo arabščino, kakor izgovarja Idrijsčan sloven- ščino. Utegneš n. pr. slišati, da Beduin v najčistejših malih tercāh zakliče tovariša:

„Ja - kub, di - stan - ne švaj!“⁴⁾

Torej ista razmerja med glasovi, kakor v naši Idriji. Malo čudno se ti zdi, ko prvič slišiš kaj takega. . .

Poglavje o melodiji človeškega govora je velezanimivo. Ne bilo bi napačno, ako bi se začelo pri nas proučavati. Kar bi se do- gnalo, bi se dalo uspešno porabiti v duše- slovju, v pouku o govorništvu, v glasbi i. t. d. Naj te-le vrstice navdušijo za proučevanje naših narečij in njih melodij kakega stro- kovnjaka, ki ima dosti časa in denarja, da bi se mogel lotiti te naloge.

O k t a j.

³⁾ Jakob, počakaj malo!

parnik s 7000 tonami municije in živil na krovu.

Dne 5. t. m. so ponoči napadli Japonci reduto Fantao; posadka je zbežala v temi. Drugih uspehov pa Japonci niso dosegli in jutraj so prenehali s streljanjem. V notra- njosti trdnjave je vse pri starem. Čete so navdušene in polne upanja, pričrane so, da pride Kuropatkin trdnjavi na pomoč. — Nihče ne misli na kapitulacijo ali na mož- nost, da bi Japonci zavzeli mesto z nasko- kom. Živil je še dosti, tudi vodnjaki v mestu dajo dosti vode. Zdravstveno stanje je po- voljno; bolnišnice so od sadnjega boja sicer polne, vendar na zadoščajo. Vsa posadka je navdušena za Sieslja.

General Sieselj je naznanil v Peterburg, da bo trdnjavo mogoče držati le še do konca novembra.

Nemški princ odlikovan

Tokio, 11. okt. Japonski cesar je podelil hohenzollernskemu princu Karolu Antonu red Chrysanthemum.

Car Kuropatkinu.

Peterburg, 11. okt. Ko je car dobil zadnje brzojavke Kuropatkinove, je bil silno vesel. Čuje se, da je brzojavil Kuro- patkinu: »Soglašam popolnoma. Bog blago- slovi vaše korake in mojo junaško armado. Nikolaj II.«

Ruski listi o ofenzivi.

Peterburg, 11. okt. Listi entuzia- stično pozdravljajo dnevno povelje Kuropat- kinovo. »Nov. Vremja« ga primerja s soln- čnim žarkom, ki je pregnal oblake, valed česar vse prosteje diha. List pripoznava te- žave ofenzive pri mrzlem vremenu ter pri neugodnih razmerah v terenu ter pripominja, da je uspeh odvisen bolj od mo- rališnih ko od materijalnih pogojev. Pogum napadalec je večji. Rusom, ki so po- zimi prekorajili Balkan, se materijalnih težav ni treba bati. — »Rus« je prepričan, da bodo ruske zmage stale mnogo krvi, vendar pa vé, da je sedaj na bojišču nastopil velik prevrat. — »Novosti« z veseljem konstatu- jejo, da ne bo več slišati o umikanju. — »Birž. Vjed.« slikajo veseli dan, ko bo osvo- bojen Port Artur.

Ruski vojaški krogi in ofenziva.

Pariz, 11. oktobra. »Matin« podaje sledečo sliko iz Port Arturja: Med tem, ko časniki proslavljajo Kuropatkinovo prokla- macijo na vse načine ter že govore o po- razu Japonske, v vojaških krogih mnogo hladneje sodijo o položaju ter povdarjajo, da je od onega časa, ko se je preditalo dnevno povelje, ki naznanja ofenzivo, pre- teklo že več dni, ne da bi bili slišali o čem drugem, ko o nevažnih bojih prvih straž ter izražajo tudi željo, naj bi bil Kuropatkin rajši počakal, da bi bil že resnično in uspešno začel ofenzivo. V dvornih krogih so mnenja, da Kuropatkin ni prišel ofenzive toliko iz strateških vzrokov; marveč valed tega, ker je čutil, da njegovi kunktatorski taktiki nič več toliko ne zaupajo.

Druga japonska armada.

Harbin, 10. oktobra. Tu se širi vest, da nameravajo Japonci izdati 80 milijonov jenov ter formirati drugo japonsko armado. Valed pomanjkanja častnikov bodo Japonci nalateli pri izvrševanju tega načrta na ve- likanske težave. Vsa japonska armada, ki je sedaj na bojišču, znaša 400.000 mož.

Zasedanje deželni zborov.

V včerajšnji seji koroškega de- želne zbor je vložil posl. Kremp samostojni predlog, da naj deželni odbor dovoli katoliški sirotišnici v Feldkirchnu 500 kron podpore; poslanec Ghon pred- laga, naj se ustanovi v Beljaku deška me- šanska šola, in posl. Griesser, naj se pospeši zgradba državne ceste v Leški do lini. Deželni zbor je odklonil predlog po- slanca Weissa o zalgi ustanov za posest- nike, kateri bi obiskovali živnozdravnike poučne tečaje. Deželni zbor je odobril za- konski načrt o izpremembah cestnega za- kona glede vzdržanja in poprav deželnih cest. Poslanec dr. Stein vender ute- meljuje svoj predlog: Deželnemu odboru se naroči, da posreduje pri vladi za nekatere zveze pri novi železnici s starimi progami; vlada se naprosi, naj pri oddaji zgradb v prvi vrsti jemlje ozir na domače podjetnike. Tudi deželni odbor naj se pri oddaji del pred vsem ozira na domačine. Poslanec Do- bernig povdarja, naj bi pred vsem prometno vodstvo državnih železnic v Beljaku pri od- daji zgradb jemalo ozir na koroške podjet- nike. Predlog so odstopili gospodarskemu odseku. Poročilo poslanca Lemischa o ustanovitvi gospodinske šole je dež. zbor odobril. Poslanec dr. pl. Metnitz poroča o zakonskem načrtu glede doklade na pivo in žgane opojne pijače v Celovcu. Celovški občinski svet imej vsako leto pravic do- ločiti 1 K 40 v. doklade na hl piva. Če bi določil višjo doklado, mora si preje izposlo- vati dovoljenje deželne odbora in deželne vlade. Za žgane opojne pijače in sicer za likere sme določiti obč. doklade 10 kron a hl; za ostale opojne pijače pa za vsako

stopinjo in hl 10 K. Zakonski načrt so odo- brili.

V včerajšnji seji istrskega dežel- nega zbora je poslanec Benatti v daljšem govoru utemeljeval predlog, naj de- želni zbor ugotarja ustanoviti sodne pravoslovne laške fakultete v Inomestu. — Vlada se pozivlja, naj laško pravoslovno fa- kulteto preмести iz Inomesta v Trst, kjer naj sodna ustanova popolno laško vseudi- lišče. Poslanca Spinčić in dr. Trinaj- stič sta izjavila v imenu hrvaške manj- šine: Hrvaški poslanci bi radi glasovali za Benattijev predlog pod pogojem, da bi veščina podpi- rala zahtevo manjšine o usta- novitvi hrvaškega vseučilišča v Trstu in prepotrebni slovan- skih ljudskih in srednjih sol v Trstu in Istri. Ker je pa manj- šini znano, da bite zahteve ne podpirala večina, bo manjšina glasovala proti predlogu po- slanca Benattija. Veščina je nato odobrila Benattijev predlog.

V včerajšnji seji nižjeavstrij- skega deželne zbor je poslanec Prochazka in tovariši interpeli- rali namestnika, zakaj se je praški železnin- ski industrijski družbi znižal davek za štiri- sto tisoč kron, dasi izplačuje družba 30 do 60 % dividende.

V včerajšnji seji moravskega deželne zbor je interpeliral po- slanec Novak namestnika zaradi nasilnega postopanja policije dne 10. t. m. proti na- rodno-socialnim delavcem na shodu v »Be- sednem domu« v Brnu. — Namestnik grof Žierotin je odgovoril: Letos se na Mo- ravskem z vso silo agitira, zlasti med de- lavstvom, za splošno volivno pravico. Oblasti proti tej agitaciji niso nastopile, dokler se je vršila agitacija v okviru zakonitih določb. Vlada bi z zadoščanjem po- sdravila ukrep, kibi omogo- čil najširšim ljudskim množic- am pozastopnikih zagovar- jati njihove koristi v dežel- nem zboru. Vlada ni prepovedala shod- ov in tudi ni zaplenila časopisov, ki so za splošno volivno pravico pisali nad vse ostre članke. Tudi demonstrativnih sprevedov ni prepovedovala. A proti javnom nasilstvu je morala nastopiti in za vzdržanje miru po- zvati vojaštvo. Predlog poslanca Novaka, naj bi zbornica otvorila o namestnikovem odgovoru razpravo, je zbornica s 37 proti 25 glasovom odklonila.

V včerajšnji seji češkega dežel- nega zbora je deželni maršal knez Lobkovic pred vsem naznanil, kako so se konstituirale deželne kurije. — Poslanec Novak predlaga, da naj se prečitajo vsi še neodobreni zapisniki. Pri imenskem gla- sovanju je bil predlog poslanca Nowaka z 122. proti 1. glasu odklonjen in je deželni maršal naznanil, da so s tem odobreni za- pisniki. Čani vsenemške zveze v češkem de- želnem zboru so sklenili posebno izjavo, v kateri naznanjajo, da ne izločijo iz obstruk- cije deželnih podpor, ker so te brez poviša- nja deželnih doklad nemogoče. Včeraj po- poldne je bilo napovedano posvetovanje vseh nemških poslancev češkega deželne zbor. Odobrili so predlog poslanca dr. Eppingerja, da se toliko časa o predlogih za podpore v češkem deželnem zboru ne bo obravnavalo, dokler o teh ne sklepa državni zbor. Ob 6. zvečer so imeli načelniki vseh deželnozbor- skih klubov posvetovanje pri višjem dežel- nem maršalu. Dr. Eppinger je prečital izjavo nemških strank. V imenu čeških poslancev je povdarjal dr. Pacak, da so Čehi v držav- nem zboru vedno izločili predloge o podpo- rah iz obstrukcije. Na željo Čehov bo v de- treh ob 5. popoldne zopet posvetovanje klub- ovih načelnikov pri deželnem maršalu. — Klub mladočeških poslancev je v svoji seji sklenil odkloniti zahteve Nemcev. Skupno z ostalimi strankami naj se sklene skupen oklic. Po deželnozborni seji so imeli vsi češki po- slanci skupno sejo. Na predlog čeških agrar- cev se je sklenilo, naj se še izkuša Nemce pregovoriti, da pripuste razpravo o predlogih glede podpor, ter pozvati vlado, da naj skliče k seji državnozborni osek za podpore.

V včerajšnji seji štajerskega de- želne zbor je poslanec Zičkar utemeljeval predlog o ureditvi obre- žij reke Sotle. Predlaga, da naj pospešijo pogajanja s hr- vaško vlado o tej pereči za- davi. Predlog se odstopi deželnemu kul- turnemu odseku. Posl. Zedlacher ute- meljuje predlog o podpori po toči oškodo- vanim posestnikom v Pelavu. Posl. Rok- itansk y utemeljuje predlog o pospeševanju kmetijskih gozdov. Isli poslanec utemeljuje predlog, da naj deželni odbor posreduje pri vladi za nov zakon o kmetijskih žganjari- cah, ki naj se ločijo od tovarniškega izdelo- vanja žganja. Deželni zbor odobri predlog poslanca dr. Hrašovca, da se do- voli občinam Gradišča v ptuj- skem sodnem okraju 120 %, Gruško- boje v konjiškem sod- nem okraju 270 % in Gruško- vec v ptujskem sodnem okraju

³⁾ Grška črka gama (Γ, γ) naj nam označuje do- nečič, to je glas, ki nastane n. pr., kadar se nam glasno zazdeha.

130 % občinska doklada. Poslanec dr. Jurtela intovariši predlagajo, da naj dā deželni slovenskim dijaškim kuhinjam v Celju, Ptuju in Mariboru deželno podporo. Poslanec dr. Dečko in tovariši interpelirajo zaradi gradbe kanala med Celjem in Velenjem. Poslanec Rokitaneky zahteva, da naj se v novem brambovskem zakonu opusti zadnja orožna vaja in naj se orožne vaje vrše, ko ni žetve.

V včerajšnji seji šlezjskega deželnega zbora je izjavil deželni predsednik o slovenskih vzporednicah sledeče: Ustanovitev čeških, oziroma poljskih vzporednic v Opavi in Tešinu se je razvila, kar obkraljuje vlada, v politično vprašanje, kar bi se ne bilo smelo v korist strank nikdar zgojiti. Vzrokom, kateri so bili merodajni za vlado, da je ustanovila vzporednice, se ne ugovarja, le proti čilki izvršitve so pritožbe. Gospodje, zedinite se za kako drugo obliko in vlada ne bo usdržavala svoje odredbe. A dokler ne pride do sporazuma med strankami, toliko časa tudi vlada ne bo izpremenila nobeni narodnosti na ljubo sedanjih vzporednic. Bodočnost bo dokazala, da se sicer v novih vzporednicah uči v češkem in poljskem jeziku, a uči se v onem avstrijskem duhu, kakor se poučuje in ashteva na nemških učiteljih. Vlada ne pripusti, da bi iz vzporednic nastala kaka politična šola ali pa sredstvo za agitacijo. Ker manjka slovenskih učiteljev, prevzame vlada vso odgovornost za kulturno važno odredbo in zagotavlja, da je izključena vsa zloraba v narodnostne namene. Na predlog poslanca Bukowskega bo o odgovoru deželnega predsednika razprava v četrtkovni seji.

Ogrski državni zbor

Budimpešta, 11. okt. Položaj na Ogrskem je resen. Grof Tisza in Košut sta se sicer posvetovala, a zgolj o začasni trgovski pogodbi s Italijo. Kar se tiče preosnove poslovnika, je izjavil Košutovec Polony, da se bodo borili proti preosnovi poslovnika. Vodja ljudske stranke, poslanec Rakovszky, je stopil v dotiko s Kršutovci, narodno stranko in z Ugronovci. Baron Banffy se je tudi izjavil proti preosnovi poslovnika. Liberalni stranki je naznanil Tisza, da bo na lastno odgovornost izpeljal trgovinsko pogodbo z Italijo. Nadalje je naznanil, da hoče že jutri predložiti zbornici preosnovo poslovnika. Državni zbor je sklenil, da se prične razprava o začasni trgovski pogodbi z Italijo v petek. Peticije več občin o ustanovitvi samostojnega ogrskega carinskega ozemlja je odstopila zbornica vladi. Košut je vprašal min. predsednika Tiszo, kdaj se bo prepeljal Rakovszkyev pepel na Ogrsko. Tisza je naznanil, da ima vso stvar v rokah vlada. Ne le Rakovszkyev pepel, marveč zemeljski ostanki vseh na tujem pokopanih velikih zgodovinskih oseb bodo prepeljali na Ogrsko.

Štajerske novice.

Š Osebnosti. G. Jos. Schmoranz, učitelj na okr. deški šoli v Celju, ima radi boleznih šestmesečni dopust. Njega nadomeštuje absol. učit. kandidat g. Jos. Žager. Gospodična Mirka Gregorin — dosedaj na isti šoli — se je učiteljsko odpovedala in na nje mesto prišel je s 1. okt. t. l. absolvirani učiteljski kandidat g. Davorin Stante.

Š Spominsko ploščo pesniku Seidlu so odkrili v Celju.

Š Povodenj. Včeraj ponoči je Voglajna nenadoma začela izlivati iz svoje struge kalno valovje. V Gaberjih je vdrla v neka tere hiše in poplavlila pota, ravnotako je pred teharskim mostom udarila čez bregove in ulila pod železniški most, da je bilo nemogoče hoditi po cesti. Kmetje so se na vozovih preneljavali.

Š Ponarejeni 20kronski bankovci krožijo po Celju. Poročali smo že, da so ponarejalce, družino Curhalek iz Mosteca pri Brežicah prijeli.

Š V Savinjo je padel pri kapucinskem mostu v Celju 48 let stari zidar Avgust Logar. Prineslo ga je do takozvane „kolera špita“, kjer sta ga potegnili iz vode červlar Weiss in mestni organist Bervar. Posrežilo se jima je spraviti iz njega vodo in je tako ostal pri življenju. Odpeljali so ga v bolnico.

Š Na koroški železnici je bil predvčerajšnjim nemogoč promet, ker se je valed deževja zemlja udrla na železniški tir.

Š Voda vdrla je v rudnike viteza pl. Mázeka pri Zabukovcih.

Š Ispodkopani železniški nasip. Voda je med Rusami in Zilo vsled deževja ispodkopala v dolžini 10 metrov železniški nasip.

Koroške novice.

k Nevarno je obolel predsednik deželnega sodišča v Celovcu dvorni svetnik g. Rudolf Uillepitsch pl. Krainfels.

k Milijonsko posojilo. Na predlog obč. svetnika dr. pl. Mettniza je sklenil celovski občinski svet na račun 10 milijonskega posojila takoj najeti posojilo 1 milijon kron za izvršitev javnih del.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. oktobra.

Is kluba katoliško-narodnih poslancev se nam poroča, da je danes dopoldne klub v nenavzočnosti dr. Susteršiča pod predsedstvom dr. Kreka razpravljaj na podlagi zapisnikov o častni zadevi dr. Susteršiča z grofom Barhom. Soglasno je prišel do sklepa, da je dr. Susteršič v tej zadevi popolnoma pravilno ravnal, in da njegovemu postopanju v vseh ozirih pritruje.

Zadnja nada nemške liberalne večine: Zirovci gredo! Pred zasedanjem deželnega zbora je, kakor znano, dr. Tavčar grozil, da bo mobiliziral ulico in galerijo, ki bo katoliško-narodne poslance ometala z gnilimi jajci. A ulica in galerija se nista hoteli udeležiti izdajstva nad ljudstvom, nista hoteli iti v boj proti razširjenju volilne pravice, nista hoteli braniti privilegijev oholih nemških barončkov. Dr. Tavčar se je tresel od jeze in njegova temnorjava barva je postajala kar vijoličasta. Upjal je na dijaštvo, a tudi to ni hotelo sodelovati pri lakajskih poslih, ki jih izvršuje sedaj liberalna stranka proti vladi in nemškemu veleposestvu. Kaj storiti? V celi Ljubljani ni dobili ljudi, ki bi demonstrirali proti stranki, katera edina se poteguje za pravice ljudstva proti tujstvu in nasilstvu. Liberalno stranko je v dno duše sram. Iz zadrege si hoče pomagati s tem, da je iz Poljanske doline in iz Zirov naročila razsajajoče za galerijo. V Poljanski dolini je namreč doma dr. Tavčar, kjer na Visokem študira, kako bi se iz navadnega kmečkega »graščaka« povzdignil do barona, kakor je tudi iz Balohovega Joža postal baron Schwegel. Dr. Tavčar hodi tam po gostilnah, in ker si je od slovenske narodnosti ohranil še dobršen del znane kmečke baharije, tam svojim prijateljem za pijačo plačuje, da kar od mize teče. Svojo stranko ima tudi v Zireh. Dr. Tavčar je že večkrat dejal, da so Ziri najdražji, ker tudi Zirovec ne drži z dr. Tavčarjem, če mu vedno za pijačo ne daje. V čast tem krajem bodi rečeno, da je tudi v tej dolini velika večina poštenih katoliško narodnih somišljenikov, vrlih pristašev sedanjih bojevnikov za kmečke pravice. A ne kaj liberalcev je pa vendar, ki so za pijačo in denar pripravljeni vse storiti. Med temi se zdaj že več dni agitira, da naj na stroške Kosmovega dohtarja pridejo v Ljubljano na galerijo vpit: »Zivio Tavčar, ven s Susteršičem!«, ker Ljubljanci tega nečejo storiti. — Bojni načrt je zdaj ta le: Liberalci hočejo dr. Susteršiču narediti škandal v zbornici. Zato je grof Barbo pozval dr. Susteršiča na dvoboj. Ker se ta seveda za tako otročarijo ne zmeni, bodo dr. Susteršiča proglasili v zbornici za nečastnega. A ker vedo liberalci, da v debatah niso kcs katoliško narodnim poslancem, zato rabijo galerijo, ki bi naredila tak škandal, da bi moral biti deželni zbor zaključen. Barabe, ki jih kliče v Ljubljano nemško liberalna večina, da demonstrirajo za »ustavoverno plemstvo«, bodo šakale znamenja in začele razsajati. Njih naloga je, da začno pretep z onimi, ki bi odobraval dr. Susteršiča. Piše se nam tudi, da govore o gnilih jajcih — političnem idealu dr. Tavčarjevem —, katera bodo metali v zbornico na poslance. Naročeno jim je, naj se posebej vzemo na piko tiste dijakke, ki so zadnji čas naredili nemško-liberalni stranki toliko preglavice, in jih naj pretepo. S tem hoče ta »plemenita« večina doseči dva uspeha: Prvič škandal dr. Susteršiču, drugič pa zaključenje deželnega zbora, ker čutijo, da bi bila vsaka nadaljna seja zanje nov poraz. Zdej bo pa vlada lahko poročala, da je nevarnost za življenje, ako zboruje še dalje deželni zbor. Potem baronu Hainu ne bo treba več slovensko govoriti, večini ne bo treba več sedeti v javnih sejah na zatožni klopi, volilna reforma se bo zopet kopala, in nemški baroni upajo, da pride zanje zopet sedem debelih let na škodo slovenskemu ljudstvu. In zato morajo priti Poljanci in Zirovci demonstrirati in Ljub-

ljance pretepat? Nisko je padla liberalna stranka v Ljubljani! Bomo videli, koliko barab se bo oglasilo za tako izdajsko delo! Ljubljanci pa si naj gredo tiste pijane liberalce na galerijo ogledat, da bodo videli, kakšna je liberalna »inteligenca« na deželi!

Dajte volilno reformo! Včerajšnji »Narod« zopet trdi, da volilci ne marajo več za katoliško narodne poslance. Zakaj pa se potem branite novih volitev? Zakaj pa ne razširite volilne pravice, da se bo še bolj pokazalo, koga hoče imeti ljudstvo za svoje zastopnike?

— Jugoslovanska umetniška razstava v Beogradu je podaljšana za deset dni.

— Nov zdravnik v Trstu. Dr. Ivan Saiz je pripuščten v vršanje zdravniške prakse v občini tržaški.

— Obrtna razstava v Zagrebu bo od 20. oktobra do 1. decembra.

— Nesreče v Boh Bistrici. Včeraj je padeu o Nikolaja Poškota, vsled česar si je zlomil nogo. — Danes ie pa eksplodiral dinamit v bližini delavca Egišta Pistolazija in ga po obrazu težko poškodoval; eno oko mu je popolnoma izbilo, a tudi drugo je močno poškodovano. Oba ponesrečenca so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem. Na rednem mesečnem zborovanju dne 8. t. m. je dr. A. Homan iz Radeč pri Zidanem mostu zanimivo predaval o »neurozah želodca in črev ter o euterop tozahu«. Drugi del predavanja, obsegajoč zdravljenje teh bolezni, imel bode predavatelj v eni prihodnji sej. Pri tej priliki otvorila se bode tudi razprava o zanimivi bolezni euteropiozi. — Na istem zborovanju sklenilo je društvo, da kakor običajno podari mesto venca na krsto umrlega člana dr. J. Koblitza 20 K ustanovi za vdove in sirote po društvenih članih.

— Na Igu pod Ljubljano je bil včeraj izvoljen v splošno zadovoljnost za župana g. Martin Zdravje.

— Petindvajsetletnico svoje slovesne obljube praznuje danes č. g. p. Kajetan Popotnik, znani in priljubljeni prijor usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu. Iz srca čestitamo in želimo, da bi blagi gospod čvrst in zdrav še dolgo deloval v svojem poklicu za blagor bližnjega.

Ljubljanske novice.

Nesreča na cesti. Pred Kirbischem se je danes splašil neki konj in zadel v drug voz. Gospa Aurova in neki gospod, ki sta bila na prvem vozu, sta odletela z voza na hodnik in se težko poškodovala.

Učinkovanje novega vina. Danes ponoči so ponočnjaki vzei v Selenburgovih ulicah gledališko naznanilno desko izpred Sešarkove trafike. Policija je pri nekem radi pijanosti aretiranim možu našla na hrbtu privezan brivski reklamni znak, katerega so ponočnjaki vzei brivcu v Kopitarjevih ulicah.

Ukradena sta bila trafikantu Mrzlikarju v Sodnjakih ulicah dva prstana, vredna 30 kron.

Razstava vajenskih del v Ljubljani. Odbor za razstavo vajenskih del v Ljubljani nam pošilja nastopni poziv s prošnjo, da ga objavimo: Meseca decembra se ima po sklepu »Zveze kranjskih obrtnih zadrug« vršiti I. razstava vajenskih del v Ljubljani. Z ozirom na važnost te razstave za domačo obrt in njega naraščaj, pozvha s tem podpisani odbor vse tukajšnje in druge kranjske obrtne mojstre in delodajalce, da dajo svojim vajencem ispodbudo in priliko, udeležiti se razstave. Vsa potrebna pojasnila daje drage volje »odbor za prireditelje I. razstave vajenskih del v Ljubljani«. Načelnik odbora: Ivan Subic, c. kr. ravnatelj umetno-obrtne strokovne šole.

Repertoar »Slovenskega gledališča«. V četrtak se uprizori prvi drama »Žena sužnja«, ki jo je spisala češka pisateljica Gabrijele Preissova. Drama je zajeta iz narodaega življenja moravskih Slovakov. Preissova je napisala tudi veliko število novel iz življenja slovenskih Korošcev ter je živila več let med Slovenci na gradiču Zelink na Koroškem; pozna na dobro tudi Ljubljano ter je velika prijateljica slovenskih planin.

Koncertna dvorana hotela »Union« je dčzidana.

Konkurz je odprt nad trgovino urarja Maksa Drogenika.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Zaprtili anarhisti. V Villeneuve e Geltru na Španskem so zaprli tri anarhiste, kateri so 3. aprila dogovorili napad na špan-

skega kralja. — Strašno dejanje blaznega dijak. V Lvovu je zblazneli sedmošolec Martin Skovronski včeraj ponoči s sekiro umoril svojega 70 let starega očeta, svojo mater in svojega brata. Na smrt obsojena je bila v Hamburgu babica Elizabeta Wiesse, ki je umorila pet otrok. — 6000 ločitev zakonov je bilo lani v Ameriki. Ena ločitev pride na štiri poroke. Skof Albany je pričel boj proti ločitvam, katere označuje za resno nevarnost Ameriki. —

Strašen umor na Dunaju.

Z Dunaja se nam poroča, da vse mesto govori o strašnem umoru. V stanovanju zakonah Klein na Dunaju so našli v kosce razkosano telo bivšega dunajskega občinskega svetnika Sikora. Brezdvoybe sta umor na 75letnem starčku izvršila 35 letna Kleinova žena, ki je bila na jako slabem glasu, in pa njen mož Henrik Klein. Morilec sta mrljica oropala in pobegnila. Umor je zasledil trgovski sodrug Kleinov, ki je prišel gledat, zakaj Kleina toliko časa ni v trgovino. Našel je razkosano truplo starčka Sikore pod naslanjačem. Sikora je jako lahko mišljeno živel ter je postal žrtva svojega znanja z malopridnimi ženskami.

Telefonska in brzajavna poročila.

Japonsko-ruska vojaka.

London, 12. okt. Vse kaže, da se je severno od Jantaja pričela velika bitka, katero je povzročilo Kuropatkinovo prodiranje. Bitka bo skoro gotovo trajala več dni, predno se bo odločila.

London 12. oktobra. Japonske prednje straže stoje 20 verst od Mukdens. Rusko topništvo je začelo bitko na veliko daljavo; pehota še ni v boju.

Paris, 12. okt. Iz Peterburga se poroča: Sedanji boj ne more še biti odločilna bitka, ker Kuropatkin pred 1. novembrom še ne bo imel popolnega 6. in 8. armadnega zbora. Sedaj so le večji boji prednjih čet.

Čifu, 12. oktobra. Poročila trde, da je glavno bivališče Togovo sedaj v Rondislantu.

London, 12. okt. Mikado je poslal japonskemu ministrskemu predsedniku proklamacijo, v kateri pravi, da so k'jub japonskemu junaštvu upi na skorajnje uspehe še jako daleč. (!)

Reka, 12. okt. Rusija je v tukajšnji tovarni torpedovk naročila zopet 100 torpedovk. — To je tretje naročilo, odkar traja vojaka.

Peterburg, 12. oktobra. Dopisnik ruskega brzajavnega urada poroča iz Harbina: Na Kitajskem še vedno vre. Nastopajo nove, Evropejcem sovražne sekte. Japonci preskrbujejo prebivalstvo severne Kine z orožjem. Število Hunhuzov narašča. Njihovo delovanje se omejuje doslej le na plenjenje med Kitajci.

London, 12. oktobra. General Veličko je izjavil, da Japonci Port Arturja sploh nikdar ne bodo dobili. Japonsko topničarstvo pred Port Arturjem ni tako dobro, kakor rusko. Garnizija ima dovolj vode iz nekega jezera, ki je v trdnjavi. Z druge strani se poroča, da konstruirajo Japonci nova razstrelilna sredstva, katera nameravajo rabiti pri Port Arturju.

Sangaj, 12. oktobra. Kitajski vladni uradniki nakupujejo velike saloge, ki jih tu vkrcavajo za Tjencin. Namen nakupovanja ni znan, vendar menijo dobro poučeni Kitajci, da so zaloge namenjene za Rusijo.

Tokio, 12. okt. Japonska topničarica »Hajjen« je zadel v Golobjem zalivu na mino ter se potopila. Od posadke, ki je štela 311 mož, so rešeni samo 4 možje, ki so se oklenili plavajoče deske. Japonci so to izgubo dodaj zamočali.

Belgrad, 12. oktobra. Ker so jugoslovanski umetniki odklonili udeležbo na II. jugoslovanski razstavi v Sarajevu, so sklenili belgrajski trgovci, da pokupijo vse izložene predmete jugoslovanskih umetnikov, ako so na prodaj. Trgovci Čelović je kupil mnogo slik; med temi sta dve slovenskega slikarja Ivana Groharja. Druga jugoslovanska razstava bode v Sofiji, tretja v Ljubljani, četrta v Zagrebu.

Tržna poročila.

11. oktobra.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.11 do 10.12; za april 10.57 do 10.58. Rž za oktober 7.52 do 7.53; za april 7.93 do 7.94. Oves za okt. K 6.92 do 6.93; za april 7.32 do 7.33. Koruza za oktober 7.35 do —, za maj 7.41 do 7.42.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, mirno. Prodaja 30.000 met. stotov, nespremenjeno, ob sklepu ugodneje. Druga žita nespremenjeno. Vreme: dež.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736.9 mm

	Čas opa- zovanja	Slanje baro- metra, v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrevi.	Nebe	Padavina v mm.
11	9. zveč.	736.8	10.3	sl. svzh.	dež.	
12	7. zjutr.	736.7	8.0	sl. svzh.	megla	5.5
12	2. popol.	738.9	11.9	sl. svzh.	obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 10.7°, norm. 11.2°

Proda se takoj

v nekem mestu blizu Ljubljane zaradi rodbinskih razmer že več let obstoječa trgovina z

malo kramo in modnim blagom, zelo pripravna za kako žensko. 1724 2-1

Natančni naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Izjava

Kdorkoli in komurkoli na mo-
je ime kaj posodi ali upa, jaz
nisem plačnik. 1710 3-3

Celovec - Št. Rupert.

Ivan N. Širnik.

Suhe gobe

v vsaki množini kupujem.

Ponudbe z vzorci in ceno na naslov:

1608 Tomáš Chaloupka 3-3
Světce u Biliny, Čechy.

Hišna,

vajena na red in snago, dobi takoj
stalno službo v mestnem župnišču na
Kranjskem. 1716 5-2

Kje, pove uredništvo „Slovenca“.

Namizno grozdje,

sladko, gor-
sko, chas-
las, pošilja
5 kilogramov
po K 2.50 Dr. Horváth v Szentendre, Uhry.
1952 7-5

Kupim eno ali dve dobro ohranjeni stiskalnici za seno.

Anton Verbole,

1513 2-2 — Izlake. —

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150-83

Obraz sv. Prokopa

dle originalu Viktora Foerstra, vyjde koncem září t. r. v krásné barevné reprodukci, v rozměru 29 1/2 x 16 cm i s okrajem 44 1/4 x 28 cm.

Subskripce na obraz ten pro- dlužuje se do konce září t. r.

V subskripci stojí list K 4—, v rámu dubovém, ořechovém, umě-
lecky komponovaném a ručně vyřezávaném pod sklem K 10—.

Žádejte též vzorky (jež se půjčují)

nástěnných nábož. obrazů,

jež v rámech dobré kvality, barokových, ořechových, dubových, jakož
i umělecky komponovaných a ručně vyřezávaných do všech stanic Ra-
kousko-Uherska franko dodávám. Bedny se neúčtují, takže se nakoupí
všechny možné obrazy bez zvýšení ceny. Všechny tyto věci dodává na
mírné měsíční splátky

Karel Šimek

nakladatelství

relig. obrázků a obrazů

v Č. Budějovicích, Rudolf. tř. 42-I.

1129 5-4

Velký sklad malých náboženských obrázků, jichž vzorky jsou vždy k dispozici.

Připorčam slavnému p. t. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine, srebrnine, ~ briljantov, diamantov

in drugih v mojo stroko spadajočih stvari po
najnižjih cenah.

Za mnogobrojen obisk se najuljudneje priporoča
s spoštovanjem 1643 27-4

Karol Rošak, zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice šte. 5,

založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

„Hotel Balkan“ - Trst

1725 10-1 Piazza della Caserma (Narodni Dom)

3 minute od južnega kolodvora in poleg pošte s 60 moderno opremlje-
nimi sobami.

Restavracija — Dunajska kuhinja — Kavarna

Za goste hotela posebna restavracija v I. nadstropju.

Dvigalo.

Električna razsvetljava.

Kopalnica.

Shajališče tujcev.

1680 6-3

Žalni klobuki

elegantni in po najnižjih cenah.

Nagrobne vence

in

frakove za vence

v največji izberi priporoča

Karol Recknagel, Mestni trg 24.

Gospodične,

katere se želijo izobraziti

v šivanju

za domačo perabo in v

krojnem risanju

po najnovejšem sistemu

»priema

FRANJA JESIĆ

Ljubljana, Stari trg št. 12.

Istrska vina

lastnega pridelka,

== nova, ==

muškateljec, belo, rdeče in te-
ran. Specialiteta: belo vino za sveté
maše.

Dobiva se edino-le pri pridelovalcu in
lastniku vinogradov Antonu Ferlan di
Giorgio, Rovinj, Istra. 1583 20-7

Po ugodni ceni

sukneno blago pri

R. Miklauc

Ljubljana

Špitalske ulice šte. 5.

Absolvirani

učenci obrtne šole

z dobrimi spričevali

== se sprejmó takoj. ==

Spričevala in ponudbe pod naslovom:
T. Z. Ljubljana, poštno ležee. 1688 3-3

Perile v likanje na lesk
sprejema se v
Florijanskih ulicah št. 15, II.

Grenčica
„Florian“
in likér
„Florian“

najboljša kapljica
za želodec. 1238 61

1122 100-30

Zahtevajte

brezplačno in franko

moj ilustrirani cenik z več

ko 800 podobami

ur, zlatega in sre-

brnega blaga

in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 955, Češko.

Prava amer. nik. remontir-ura s sidro,
sistem Roskopf patent v trpečnem futuru
iz jelenovega usnja z eleg. veržico iz nik-
lja in privetkom, komad gl. 250.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za igube pri šrebanjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promene za vsake šrebanje.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I, Wellzelle 10 in 13, Dunaj, I, Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 384